

Overzicht Wantsenvangsten met de vanglamp te Heemstede (N.H.) over 1955

door

J. J. MEURER

Ook in 1955 had ik het genoeg lichtvangstwaarnemingen te kunnen verrichten met hetzelfde type vanglamp als in 1954. Zie MEURER (5). De vangsten in 1955 geven een geheel ander beeld dan die van het vorige jaar. Allereerst is dat veroorzaakt, doordat de meimaand geen vangst opleverde. Voorts is het aantal waterwantsen zeer belangrijk toegenomen. Daarnaast zijn enkele kleine wantsensoorten gevonden, die mogelijk het voorgaande jaar door een grovere selectiemethode over het hoofd zijn gezien.

De periode van waarneming is ook gewijzigd, n.l. dagelijkse waarnemingen van de nacht van 5/6 april t/m de nacht van 30 sept./1 oktober 1955. Daarna heeft de lamp nog in onderstaande nachten gebrand: 10/11 oktober; 20/21 oktober; 7/8 november; 21/22 november.

De plaats van waarneming was dezelfde als in 1954. In totaal zijn 81 soorten wantsen met de lamp gevangen in 1498 exemplaren. De verdeling der vangsten over de periode van waarneming treft men in de volgende tabel aan:

Maand	aantal soorten	aantal individuen
mei	—	—
juni	5	12
juli	32	342
augustus	66	992
september	24	149
oktober	1	2
november	1	1

Wanneer we de vangsten systematisch verdelen, komen we tot de volgende aantallen:

Familie	soorten	individuen
Corixidae	11	893
Saldidae	2	2
Anthocoridae	2	8
Miridae	62	588
Lygaeidae	1	1
Pentatomidae	3	6

Dat in 1955 een veel groter aantal Corixidae is gevangen, meen ik te moeten toeschrijven aan het aanvliegen over grotere afstand dan in het voorafgaande jaar. Ook het groter aantal soorten landwantsen duidt in die richting. De oorzaak hiervoor zoek ik in de temperaturen, die in 1955 in bepaalde perioden hoger waren dan in 1954.

Bij mijn pogen om een basis te vinden voor de vergelijking van de lichtvangsten van 1954 en 1955 constateerde ik, dat de gemiddelde minimumtemperatuur

per decade een vrij goede overeenkomst vertoont met het aantal gevangen wantsen per decade, zoals uit onderstaande tabel blijkt. Alleen de eerste decade van juli en de tweede decade van september geven een afwijkend beeld.

	Gemiddelde minimumtemperaturen in graden Celsius		Wantsenvangsten per decade in	
	1954	1955	1954	1955
1e. decade van april	—	4,9	—	—
2e. decade van april	—	3,5	—	—
3e. decade van april	—	5,1	—	—
1e. decade van mei	5,4	8,4	—	—
2e. decade van mei	8,5	4,3	—	—
3e. decade van mei	8,7	6,3	720	—
1e. decade van juni	12,0	9,2	—	2
2e. decade van juni	12,0	9,5	15	8
3e. decade van juni	11,7	11,2	3	2
1e. decade van juli	9,9	12,1	7	2
2e. decade van juli	13,0	15,3	19	256
3e. decade van juli	13,7	15,3	12	84
1e. decade van augustus	14,0	12,3	74	32
2e. decade van augustus	13,0	14,9	18	319
3e. decade van augustus	12,3	17,2	11	641
1e. decade van september	13,4	12,8	74	74
2e. decade van september	11,9	10,0	4	15
3e. decade van september	10,0	11,1	7	60
1e. decade van oktober	10,9	—	7	—
2e. decade van oktober	11,5	—	4	—
3e. decade van oktober	10,2	—	—	2

In mijn verslag over 1954 noemde ik een twintigtal soorten, die in genoemd jaar niet met de lamp gevangen waren. Hiervan zijn echter in 1955 vijf soorten gevonden, zoals uit het volgende overzicht zal blijken.

De vroegst verschijnende soort was ook in 1955 de Miride *Harpocera thoracica* Fall. In de nacht van 5/6 juni werden hiervan de twee enige exemplaren gevangen. Wel een groot verschil met de 718 individuen van 1954.

De volgende vangst was *Calocoris ochromelas* Gmel., n.l. 1 exemplaar in de nacht van 12/13 juni en 1 in die van 23/24 juni.

De daarop volgende soort, *Melanotrichus flavosparsus* C. Shlb., werd twee maanden vroeger gevangen dan in 1954, zoals uit onderstaande tabel blijkt:

Maand	data	aantal exemplaren
juni	12/13	1
juli	17/18	1
aug.	10/11	1
„	12/13	1
„	17/18	3
„	18/19	1
„	20/21	2
„	23/24	7
„	24/25	1
„	25/26	1
„	26/27	3
„	27/28	1
sept.	22/23	2

Hierop volgde *Psallus lepidus* Fieb. Een overzicht van de lichtvangsten van deze soort volgt hieronder:

Maand	data	aantal exemplaren
juni	19/20	1
aug.	12/13	1
„	22/23	1
„	23/24	1

Gezien mijn opmerking over deze soort, zie MEURER (5), p. 57, is het niet uitgesloten, dat de drie laatste vangsten tot *Ps. minor* Dgl. Sc. gerekend moeten worden.

Dryophilocoris flavoquadrimaculatus De G. werd in 5 exemplaren gevangen in de nacht van 19/20 juni.

Dicyphus errans Wlff. Deze soort, welke in 1954 nog niet aangetroffen was, is op onderstaande data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juni	29/30	1
juli	2/3	1
„	12/13	1
„	21/22	1
„	23/24	1
„	24/25	1
„	25/26	1

Als voedselplanten worden *Stachys* sp. opgegeven. Verder wordt de soort vermeld van Brandnetel, gras en *Verbascum*. COBBEN, in RECLAIRE (7), zag de soort van bladluizen levend op Tabak.

Hesperocorixa sahlbergi Fieb. werd in onderstaande nachten gevangen :

Maand	data	aantal exemplaren
juli	2/3	1
„	10/11	2
„	11/12	3
„	15/16	6
„	16/17	1
„	17/18	1
„	21/22	1
„	23/24	4
„	25/26	1
„	26/27	1
„	27/28	2
„	28/29	2
„	31/1	2
aug.	5/6	1
„	12/13	3
„	17/18	1
„	18/19	1
„	19/20	1
„	20/21	1
„	23/24	1
„	29/30	1
sept.	21/22	1

Orthotylus tenellus Fall. is ook in 1955 voor het eerst met de lamp aangetoond. Een overzicht van de lichtvangsten van deze soort volgt hieronder:

Maand	data	aantal exemplaren	min. temp. Valkenburg (Z.H.)
juli	10/11	1	17
„	13/14	1	15
„	14/15	1	16
„	15/16	1	16
aug.	10/11	1	15
„	21/22	1	15

Gezien de minimumtemperaturen heeft het er alle schijn van, dat slechts een plotselinge belangrijke temperatuursverhoging de vliegactiviteit van deze soort zodanig vergroot, dat ze met de lamp gevangen wordt.

De soort wordt vermeld van Eik, Es, Hazelaar en *Pyrus*.

Lygus pabulinus L. is in 1955 op onderstaande data gevangen :

Maand	data	aantal exemplaren
juli	10/11	1
„	11/12	3
aug.	21/22	1
„	22/23	2
„	26/27	1
sept.	1/2	3
„	2/3	9
„	4/5	1
„	5/6	10
„	7/8	3
„	8/9	1
„	11/12	3
„	16/17	2
„	21/22	1
„	22/23	10

We kunnen constateren, dat de lagere minimumtemperaturen in de maanden mei en juni van 1955 een ongunstige invloed op de ontwikkeling van de soort hebben gehad, daar de verschijningsdatum bijna een maand later viel dan in het voorafgaande jaar. Voorts valt op, dat de soort zich goed met de gebruikte lichtsoort laat aantonen en dat ze weinig reageert op lagere nachttemperaturen, aangezien ze tot laat in het najaar door middel van de lamp gevangen werd.

De imagines van de eerste generatie werden in 1954 gevangen op 16/17 en 18/19 juni en in 1955 op 10/11 en 11/12 juli, terwijl de tweede generatie in beide jaren vanaf de tweede decade van augustus aanwezig was. Deze waarnemingen zijn dan ook in overeenstemming met de mededeling omtrent de biologie van de soort door de heer M. DE VRIES (2).

Sigara dorsalis Leach werd in het vorige verslag vermeld als *Corixa striata* L. en was in 1954 in één exemplaar gevangen in de nacht van 24/25.VI.1954.

Volgens de nieuwe uitgave van STICHEL (10) blijkt dit dier echter tot *S. dorsalis* Lch. te behoren. Deze soort werd in 1955 op onderstaande data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	10/11	11
„	11/12	44
„	12/13	15
„	13/14	1
„	15/16	3
„	16/17	3
„	17/18	22
„	23/24	1
„	27/28	6
„	28/29	1
aug.	2/3	4
„	10/11	1
„	11/12	10
„	13/14	10
„	15/16	3
„	16/17	1
„	17/18	61
„	18/19	8
„	19/20	23
„	20/21	58
„	21/22	47
„	22/23	116
„	23/24	24
„	24/25	54
„	25/26	3
„	26/27	21
„	27/28	1
„	29/30	1
sept.	3/4	1
„	9/10	1
„	21/22	16

Sigara falleni Fieb. werd in 1955 op de volgende data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	10/11	2
„	11/12	21
„	12/13	14
„	15/16	4
„	16/17	5
„	17/18	32
„	18/19	1
„	20/21	1
„	23/24	2
„	29/30	1
aug.	2/3	1
„	10/11	1
„	11/12	20
„	13/14	3
„	15/16	1
„	17/18	11
„	18/19	4
„	19/20	10
„	20/21	26
„	21/22	13
„	22/23	22
„	23/24	11
„	24/25	34
sept.	2/3	1
„	21/22	1

Dichroscytus rufipennis Fall. werd in de nacht van 11/12 juli in 1 exemplaar gevangen. De voedselplant is *Pinus*; doch ze wordt ook vermeld van *Abies*, *Juniperus* en loofbomen.

Orthotylus marginalis Reut. Een overzicht van de lichtvangsten van deze soort volgt hieronder:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	11/12	6
„	12/13	2
„	13/14	2
„	14/15	1
„	15/16	6
„	16/17	2
„	17/18	4
„	18/19	2
„	19/20	1
„	25/26	1
„	29/30	1

Trigonotylus ruficornis Geoffr. In tegenstelling tot het voorafgaande jaar is de soort over een veel langere periode gevangen, zie de tabel:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	12/13	1
aug.	2/3	1
„	8/9	1
„	10/11	1
„	18/19	2
„	20/21	1
„	21/22	1
sept.	5/6	1

Callicorixa praeusta F. was in de duinstreek tot durver slechts vermeld van Noordwijkerhout, Bloemendaal, Texel en Vlieland. De lichtvangsten te Heemstede in 1955 betroffen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	12/13	1
„	17/18	3
„	24/25	1
aug.	17/18	3
„	19/20	1
„	20/21	1

Megalocoleus molliculus Fall. werd op onderstaande data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	13/14	1
„	14/15	1
„	15/16	1
„	17/18	1
„	24/25	1
„	27/28	1
„	29/30	1
aug.	2/3	1
„	20/21	1

De verschijningsdatum ligt 1½ maand vroeger dan in 1954.

Lygus maritimus E. Wagn. Hieronder volgt een overzicht van de vangsten van deze soort:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	13/14	1
„	17/18	2
„	24/25	2
„	25/26	2
„	27/28	4
„	28/29	1
aug.	2/3	1
„	3/4	2
„	22/23	1
sept.	1/2	1
„	5/6	1
„	21/22	1

De vangsten duurden in 1955 een maand langer dan het voorgaande jaar, hetgeen toch niet door de weersomstandigheden verklaard kan worden.

Lygus rugulipennis Popp. De lichtvangsten van deze soort treft men aan op onderstaande tabel:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	13/14	1
„	15/16	1
„	25/26	1
„	27/28	1
aug.	1/2	1
„	2/3	2
„	3/4	2
„	10/11	1
„	11/12	7
„	12/13	1
„	16/17	1
„	17/18	4
„	18/19	2
„	22/23	2
„	23/24	3
„	25/26	1

Polymerus (Poeciloscytus) unifasciatus F. De heer R. H. COBBEN heeft de soort ook reeds op licht gevangen (7). Tweemaal werd een exemplaar gevangen, n.l. in de nacht van 14/15 juli en in die van 19/20 aug. Het is een soort van lage planten. Als voedselplanten zijn *Galium* sp. vermeld, zie ook KULLENBERG (4) p. 105. Verder is de soort waargenomen op Brandnetel en *Ononis*.

Anthocoris nemorum L. In tegenstelling tot 1954 werd de soort in 1955 wel met de lamp gevangen, en wel op de volgende data:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	15/16	1
aug.	8/9	1
„	15/16	1
sept.	25/26	2
„	29/30	1

In 1954 had ik tweemaal een larve van deze soort in de verzamelbus van de vanglamp aangetroffen, doch er verder geen acht op geslagen, in de mening dat het een toevallige vondst was. In 1955 echter werden larven van *A. nemorum* L. op de volgende data in de bus aangetroffen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	27/28	1
„	28/29	2
„	30/31	1
„	31/1	1
sept.	3/4	1
„	8/9	2
„	9/10	1
„	11/12	1
„	16/17	1
„	17/18	3
„	18/19	2
„	20/21	3
„	21/22	2

Hieruit blijkt wel duidelijk, dat dit geen toevalligheden meer zijn, doch dat de larven doelbewust de verzamelbus opzoeken, waarschijnlijk op zoek naar prooi, en daar bedwemd werden.

Psallus betuleti Fall. Tot dusver waren Meyendel en Bergen (N.H.) de enige gepubliceerde vindplaatsen in de duinstreek. De soort werd in twee nachten gevangen, n.l. 15/16 juli 1 ex., 2/3 aug. 1 ex. Als voedselplanten worden opgegeven *Betula alba* en *Salix* sp. Zie KULLENBERG (4), p. 286. De imagines leven zowel fytofaag als zoöfaag.

Globiceps cruciatus Reut. werd in de nacht van 15/16 juli in twee exemplaren gevangen. Voor de lijst van voedselplanten zie KULLENBERG (4), p. 231.

Sigara lateralis Fieb. werd in 1955 in de volgende nachten gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	15/16	1
„	17/18	1
„	18/19	1
aug.	2/3	1
„	17/18	3
„	22/23	1
sept.	21/22	3

Pylus melanocephalus L. werd op de volgende data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	16/17	1
„	18/19	1
„	22/23	1
„	25/26	1
„	27/28	2
„	30/31	1
aug.	10/11	1
„	16/17	1

Pilophorus clavatus L. werd in de nacht van 17/18 juli in 1 ex. gevangen. Deze datum is een maand vroeger dan de in de Naamlijst en Vervolgen ge-

noemde data. De soort is vermeld van Wilg, Els, Berk, Es, Hazelaar, Populier, Eik, Aalbes, Gagel en Den.

Sthenarus rottermundi Schltz. werd eenmaal gevangen, n.l. in de nacht van 17/18 juli in 1 ex. De voedselplant is Abeel.

Sigara distincta Fieb. werd in 1954 nog niet aangetroffen. De vangdata luiden: juli 17/18 en aug. 24/25 beide met één exemplaar. De soort schijnt zwak zuur water met weinig organische stoffen te verkiezen.

Melanotrichus virescens D.S. werd eveneens slechts eenmaal gevangen en wel in de nacht van 18/19 juli in 1 ex. De voedselplant is Brem.

Psallus obscurellus Fall. Tot dusver was deze soort uit de duinstreek alleen vermeld van Wassenaar. De lichtvangsten hadden betrekking op onderstaande data:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	20/21	2
"	21/22	5
"	22/23	4
"	23/24	2
"	24/25	2
"	25/26	3
"	26/27	1
"	27/28	2
"	30/31	1
"	31/1	1
aug.	16/17	1

De soort is vermeld van Grove Den, *Juniperus* en Beuk.

Saldula pallipes F. Hiervan werd in de nacht van 23/24 juli 1 exemplaar gevangen. De voedselplant is mij niet bekend.

Stenodema calcarata Fall. Hieronder volgt een overzicht van de lichtvangsten van deze soort in 1955:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	23/24	1
"	28/29	2
aug.	2/3	1
"	11/12	1
"	13/14	1
"	15/16	1
"	18/19	1
"	23/24	1
sept.	11/12	1

Lygus basalis Costa werd op onderstaande data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	23/24	1
"	27/28	1
"	28/29	1
"	30/31	1
"	31/1	1
aug.	3/4	1
"	11/12	1
"	14/15	1
"	18/19	2

TAMANINI (8) bericht, dat COSTA de soort op *Urtica dioica* heeft ontdekt. Voorts is ze gevangen op *Heracleum spondylium* L., *Salvia glutinosa* L., *Rumex alpinus* L., *Pimpinella saxifraga* L., *P. maior* Hds., *Peucedanum oreoselinum* Moench., *P. venetum* K., *Anthriscus silvestris* Hoffm. en *Daucus carota* L.

Phytocoris dimidiatus Kbm. schijnt een lange vliegperiode te hebben, zoals uit onderstaande tabel blijkt:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	27/28	1
aug.	13/14	1
okt.	20/21	1

Blepharidopterus angulatus Fall. is evenals in 1954 weer in grote aantallen gevangen, zoals uit onderstaande tabel blijkt:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	27/28	1
aug.	15/16	2
"	16/17	3
"	17/18	6
"	18/19	5
"	19/20	1
"	20/21	7
"	21/22	2
"	22/23	9
"	23/24	2
"	24/25	4
"	25/26	2
"	29/30	4
sept.	1/2	3
"	5/6	2
"	7/8	1
"	25/26	1

Plagiognathus arbustorum F. is in 1954 niet met de lamp gevangen; in 1955 echter in de nacht van 28/29 juli en in die van 22/23 aug., met elk 1 exemplaar. De voedselplant is Brandnetel. Ook is de soort waargenomen op Aardbeiplant. HEY (3) bericht het voeden van de larven van *P. arbustorum* F. met bladluizen. KULLENBERG (4) p. 299/300 noemt als voedselplant nog *Rubus idaeus*, *R. fruticosus*, *Cirsium palustre* en andere lage planten.

Adelphocoris lineolatus Goeze werd in de volgende nachten gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
juli	28/29	1
"	30/31	1
aug.	2/3	2
"	12/13	1
"	15/16	1

Als voedselplanten zijn bekend: *Ononis*, *Calluna* en *Chenopodium*. De soort leeft echter behalve fytofaag ook zoöfaag.

Orthotylus diaphanus Kbm. was in de duinstreek tot dusver alleen vermeld van Zierikzee en Texel. De vangsten vielen alle in de maand augustus, zie onderstaande tabel:

datum augustus	aantal exemplaren	Min. temperatuur Valkenburg (Z.H.)
2/3	1	14
10/11	1	15
14/15	1	15
15/16	—	12
16/17	1	13
17/18	11	18
18/19	9	18
19/20	1	14
20/21	3	16
21/22	2	15
22/23	3	18
23/24	—	18
24/25	1	15
25/26	1	15
26/27	—	15
27/28	—	16
28/29	1	16
29/30	1	16

Uit bovenstaande gegevens blijkt, dat de topvlucht in de nacht van 17/18 augustus viel. De hoge temperatuur in de nacht van 22/23 augustus kon door het aflopen van de vlucht niet zo'n groot aantal exemplaren opleveren. De voedselplant is Wilg.

Hesperocorixa linnei Fieb. werd in de nacht van 2/3 augustus 1955 in één exemplaar gevangen. De soort was ook in 1954 nog niet aangetoond met de lamp.

Phytocoris varipes Boh. werd, volgens onderstaande tabel, zes maal aangetroffen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	7/8	1
„	15/16	2
„	16/17	1
„	17/18	1
„	18/19	1
sept.	1/2	1

Lygus contaminatus Fall. werd op de volgende data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	9/10	1
„	13/14	1
„	21/22	1
„	22/23	1
sept.	2/3	1

Pseudoloxops coccineus M.D. werd tweemaal aangetroffen, n.l. in de nacht van 10/11 aug. met 1 ex., in de nacht van 20/21 aug. met twee exemplaren.

Lygus cervinus H.S. werd op onderstaande data aangetroffen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	11/12	1
"	12/13	1
"	17/18	1
"	18/19	3
"	20/21	1
"	21/22	1
"	22/23	4
"	23/24	1
"	24/25	2
"	27/28	1
sept.	5/6	1

De vangst is in 1955 veel groter geweest dan in het voorafgaande jaar. Misschien kan dit gezocht worden in de hogere temperaturen in juli, waardoor de ontwikkeling van de soort gunstiger zou zijn verlopen.

Orthotylus flavinervis Kbm. was tot dusver in het kustgebied alleen van Terschelling gemeld. De vangdata zijn: 11/12 aug. en 22/23 aug., elk met één exemplaar. Als voedselplanten worden Els, Haagbeuk, Wilg en Abeel genoemd.

Phytocoris ulmi L. werd in de volgende nachten gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	11/12	1
"	12/13	1
"	14/15	1
"	18/19	1
"	22/23	2

Orthotylus nassatus F. De lichtvangsten van deze soort treft men aan op onderstaande tabel:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	12/13	1
"	15/16	1
"	17/18	1
"	18/19	2
"	21/22	4
"	22/23	2

In 1955 is de soort dus veel duidelijker aangetoond dan in het daaraan voorafgaande jaar.

Psallus falleni Reut. werd in onderstaande nachten gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	12/13	1
"	17/18	1
"	20/21	5
"	21/22	1
"	22/23	4
"	24/25	1
"	25/26	2
"	27/28	3
"	29/30	3
sept.	1/2	2
"	2/3	1

Ook hier ziet men een duidelijke toename van het aantal gevangen dieren ten opzichte van 1954.

Lygus lucorum M.D. werd slechts in één exemplaar gevangen, n.l. in de nacht van 12/13 augustus.

Atractotomus parvulus Reut. Tot dusver was er nog geen vondst van deze soort in de duinstreek gepubliceerd. De vangsten betroffen de volgende data:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	13/14	2
"	17/18	3
"	22/23	1

Als voedselplanten worden opgegeven: Grove Den, *Picea excelsa*, Es en Meidoorn.

Psallus variabilis Fall. is in één exemplaar gevangen in de nacht van 17/18 augustus 1955. KULLENBERG (4), p. 289, vermeldt als voedselplanten: *Quercus* en *Tilia*. De soort leeft zowel fytofaag als zoöfaag.

Saldula orthochila Fieb. Het enige exemplaar werd in de nacht van 17/18 augustus gevangen. De voedselplant is mij niet bekend.

Campylomma annulicornis Sign. Na de vermelding van deze soort uit Vinkeveen, Edam en Roermond is dit de vierde vindplaats in Nederland. De vangdata waren:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	17/18	1 ♀
"	18/19	1 ♀
"	20/21	1 ♂

De voedselplant is *Salix alba*.

Van *Alloeotomus germanicus* E. Wagn. was tot dusver uit de kuststreek nog geen vondst gepubliceerd. Ook bezit ik nog een exemplaar van Lisse, 5.IX.1953, van Grove Den, M. KONING leg.

De soort werd op onderstaande data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	17/18	2
"	21/22	2
"	23/24	1
"	24/25	2
"	25/26	3
"	26/27	4
"	27/28	3
"	28/29	1
"	29/30	3
"	30/31	1
"	31/1	1
sept.	1/2	1
"	3/4	1
"	4/5	1
"	7/8	2
"	22/23	2

De voedselplant is *Pinus*, vooral *P. silvestris*.

Alloeotomus gothicus Fall. werd in de volgende nachten gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	17/18	3
"	21/22	1
"	22/23	1
"	24/25	1

Uit het bovenstaande zou men kunnen concluderen, dat de vliegtijd van *A. gothicus* Fall. veel korter is dan die van *A. germanicus* E. Wagn. De voedselplant is *Pinus*.

Ook *Malacocoris chlorizans* Pnz. werd in 1955 in grotere aantallen gevangen dan het voorgaande jaar, zie onderstaande tabel:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	17/18	1
"	18/19	2
"	19/20	1
"	21/22	1
"	22/23	2
"	24/25	4
"	29/30	2
"	30/31	1
sept.	1/2	1
"	5/6	2
"	6/7	2
"	7/8	1
"	8/9	1
"	21/22	2
"	25/26	3

Van *Psallus roseus* F., f. *roseomaculatus* Stich. was tot dusver in Nederland nog geen vondst gepubliceerd. De variëteit werd in de volgende nachten gevangen: aug. 17/18, 1 ex., aug. 22/23 1 ex. De voedselplant is mij niet bekend.

Callicorixa concinna Fieb. Hieronder volgt een overzicht van de lichtvangsten van deze soort:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	17/18	2
"	20/21	1
sept.	2/3	1
"	21/22	1

Phytocoris reuteri Saund. Na de vermelding van deze soort van Zierikzee, Rockanje en Terschelling is dit de vierde vindplaats in de duinstreek. De vangsten betroffen: 18/19 en 27/28 aug., elk met één exemplaar. Als voedselplanten worden opgegeven: Appel, Peer, Populier, Iep, Meidoorn en Abeel.

Melanotrichus concolor Kbm. was tot dusver in de duinstreek slechts vermeld van Den Haag. De soort werd in de volgende nachten gevangen: 18/19 en 23/24 aug., elk met 1 exemplaar. De voedselplant is Brem.

Lygus viridis Fall. werd op de volgende data gevangen:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	18/19	2
„	19/20	1
„	20/21	1
„	21/22	1
„	22/23	1
„	29/30	1

Psallus varians H.S. Werd in 1955 veel later in het jaar gevangen dan in 1954, nl. in de nacht van 20/21 augs. in 1 ex.

Van *Lygus rubricatus* Fall. was tot dusver nog geen vondst uit het duingebied gepubliceerd. In de nacht van 20/21 aug. werden 3 exemplaren gevangen. Als voedselplanten vermeldt KULLENBERG (4), p. 91 : *Picea excelsa*, *Pinus silvestris* en *Abies*. Zie ook p. 348 betr. afwijkende voedselkeuze. De soort is ook vermeld van *Larix*.

Phytocoris longipennis Flor. Het bevreemdt mij, dat deze soort in 1954 niet gevangen werd. Wat betreft de temperaturen zou hier dan de tweede decade van juli van doorslaggevende invloed op de ontwikkeling moeten zijn geweest. De lichtvangsten treft men aan in onderstaande tabel:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	20/21	1
„	22/23	2
„	23/24	2
„	24/25	1
„	25/26	1
„	29/30	1
sept.	2/3	2
„	4/5	1
„	5/6	5
„	8/9	3
„	11/12	4
„	12/13	1
„	16/17	1
„	17/18	1
„	21/22	1
„	22/23	2
„	29/30	1

Als voedselplanten worden opgegeven: Hazelaar, Eik en andere boomsoorten. *Phytocoris populi* F. werd in de nacht van 20/21 aug. in één exemplaar gevangen.

Phytocoris tiliae F. Een overzicht van de lichtvangsten van deze soort volgt hieronder:

Maand	data	aantal exemplaren
aug.	21/22	2
„	22/23	1
sept.	5/6	1
„	11/12	1
„	17/18	1
„	22/23	4
„	24/25	2

Pilophorus bifasciatus Fabr. (= *cinnamopterus* Kbm.) werd in de nacht van 22/23 aug. in één exemplaar gevangen. KULLENBERG (4), p. 216, stelt voorop, dat de soort zowel fytofaag als zoöfaag leeft. Als voedselplant komt allereerst *Pinus silvestris* in aanmerking. Verder is de soort waargenomen op Eik.

Orius majusculus Reut. In tegenstelling tot het voorgaande jaar, toen geen enkel exemplaar met de lamp kon worden aangetoond, is de soort in 1955 in de volgende nachten gevangen: aug. 22/23 en 23/24, beide met één exemplaar. Voedselplanten zijn: *Reseda*, *Angelica*, Wilg, Mais, *Chrysanthemum* en diverse andere Composieten.

Van *Sigara fossarum* Leach werd in de nacht van 22/23 aug. één exemplaar gevangen.

Van *Psallus roseus* F., f. *dilutus* Dgl. Sc. was tot dusver in de duinstreek nog geen vondst gepubliceerd. De variëteit werd in de nacht van 22/23 aug. in één exemplaar gevangen. Als voedselplant is Wilg vermeld.

Campyloneura virgula H.S. werd gevangen in de nachten van 23/24 augustus, 2/3 en 4/5 september, telkens één ex.

Deraeocoris (*Camptobrochis*) *punctulatus* Fall. werd in de nacht van 23/24 aug. in 1 ex. gevangen. Als voedselplanten zijn vermeld: grassen, *Artemisia campestris* L., *Chenopodium*, *Tanacetum*, *Senecio* en Brem.

Van *Adelphocoris ticinensis* M.D. was tot dusver nog geen vondst in het duingebied gepubliceerd. De soort werd in de nacht van 23/24 aug. in 1 ex. gevangen. Als voedselplanten worden vermeld: *Salix*, *Euphorbia*, *Juncus*, *Juniperus*, *Angelica*, *Lotus uliginosus* Schchr., *Lysimachia*, *Lytbrum salicaria* L., *Mentha aquatica* L. en andere lage moerasplanten.

Elasmotethus interstinctus L. werd in de nacht van 23/24 aug. in 2 exemplaren gevangen en in die van 24/25 aug. in 1 ex.

Ook van *Adelphocoris quadripunctatus* F. waren in de kuststrook nog geen vondsten gepubliceerd. De soort werd in de nacht van 24/25 aug. in 1 ex. gevangen. Als voedselplanten worden opgegeven: *Urtica dioica*, Wilg, Wolfsmelk. Zie ook COBBEN (1), p. 190.

Van *Sigara striata* L. herkende de heer W. H. GRAVESTEIN, tussen de bijna 600 exemplaren van *S. dorsalis* Lch., slechts één exemplaar. Het dier werd in de nacht van 24/25 augustus gevangen.

Lygus campestris L. werd in de nacht van 25/26 aug. in één exemplaar gevangen. Als voedselplanten worden Umbelliferen genoemd. Zie ook KULLENBERG (4), p. 95. De soort overwintert als imago op *Picea excelsa*.

Pentatoma rufipes L. werd in de nacht van 27/28 aug. en in die van 1/2 sept. elk met één exemplaar gevangen.

Stygnocoris pedestris Fall. was in 1954 nog niet gevangen. In 1955 werd één exemplaar in de nacht van 8/9 sept. aangetroffen. De voedselplant is mij niet bekend.

Lygus maritimus E. Wagn., f. *gravesteini* E. Wagn. werd in de nacht van 22/23 sept. in 1 ex. aangetroffen. Aangezien het hier vermoedelijk een herfstvorm betreft, zie WAGNER (9), zullen de voedselplanten wellicht dezelfde als van *L. maritimus* E. Wagn. zijn.

Pantilius tunicatus F. werd in drie nachten gevangen, steeds met twee exemplaren, n.l. in de nacht van 22/23 sept., 24/25 sept. en 20/21 oktober.

Acanthosoma haemorrhoidale L. RECLAIRE (6) bericht reeds in 1925 een exemplaar op licht te hebben gevangen. De soort werd in de nacht van 7/8 nov. in 1 ex. aangetroffen. Als voedselplanten worden opgegeven: bes-, resp. vrucht-dragende struiken.

Gaarne betuig ik tenslotte mijn oprechte dank aan de heer W. H. GRAVESTEIN voor het vele werk dat hij heeft gehad met de contrôle en correcties van de determinaties.

Summary

This article deals with captures of Hemiptera Heteroptera at Heemstede (near Haarlem) in 1955 with a light trap and is continuation of no. 5 of the literature list.

Literatuur

- (1) COBBEN, R. H., 1953, Bemerkungen zur Lebensweise einiger holländischen Wanzen (Hem.-Het.). *Tijdschr. Entom.* 96: 190.
- (2) DE FRUITTEELT 46 (5) dd. 4.II.1956, p. 114.
- (3) HEY, G. L., 1933, *Ent. mon. Mag.* 69: 43—44.
- (4) KULLENBERG, B., 1944, Studien über die Biologie der Capsiden, Uppsala.
- (5) MEURER, J. J., 1956, Waarnemingen van Wantsen (Hem.-Het.) met behulp van een vanglamp. *Ent. Ber.* 16: 54—63.
- (6) RECLAIRE, A., 1932, Naamlijst der in Nederland en het omliggend gebied waargenomen wantsen (Hem.-Het.). *Tijdschr. Entom.* 75: 59—258.
- (7) ———, 1948, Vijfde vervolg op de Naamlijst der in Nederland en het omliggend gebied waargenomen wantsen (Hem.-Het.). *Tijdschr. Entom.* 89: 39—64.
- (8) TAMANINI, L., 1951, Valore sistematico del *Lygus basalis* Costa e caratteri che lo differenziano dal *L. kalmi* e *L. campestris* L. (Hemipt. Heter., Miridae). *Ann. Ist. Mus. Zool. Univ. Napoli* 3 (4): 1—18.
- (9) WAGNER, Ed., 1950, Die Artberechtigung von *Lygus maritimus* E. Wagn. (Hem. Het. Miridae). *Ent. Ber.* 13: 87—90.
- (10) STICHEL, W., 1955—....., Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen II. Europa. Berlin.

Hillegom, Prinses Irenelaan 35.

Leucodonta bicoloria Schiff. Van 6 tot 9 juli 1956 was ik de gast van de heer en Mevr. SOUTENDIJK te Apeldoorn. Gezamenlijk zijn we toen op de vlinderjacht geweest. Op 7 juli waren we in het Kroondomein te Wiessel en toen vond ik een juist uitgekomen wijfje van *bicoloria*. Ondanks ijverig verder zoeken bleef het bij dit ene exemplaar. De volgende dag gingen we naar hetzelfde terrein en hadden toen meer succes. Behalve de juist uitgekomen exemplaren, die we weer aantreffen (alle wijfjes), klopten we ook enkele uit de berken, zodat we die middag 22 exemplaren vonden.

Dat deze datum later valt dan de laatste, die LEMPKE in zijn Catalogus vermeldt, zal wel door de minder gunstige weersomstandigheden veroorzaakt zijn.

Eén uit berk geklopt ♀ nam ik levend mee. Nog dezelfde dag begon het eieren te leggen en dat ging door tot en met 10 juli. Toen waren het er ongeveer 350, waarvan een gedeelte reeds 7 dagen later uitkwam.

H. G. VAN GALEN, Haartse straat 80, Aalten.